

Vindsus : dikter

Bodingh, William,

81 A Br.

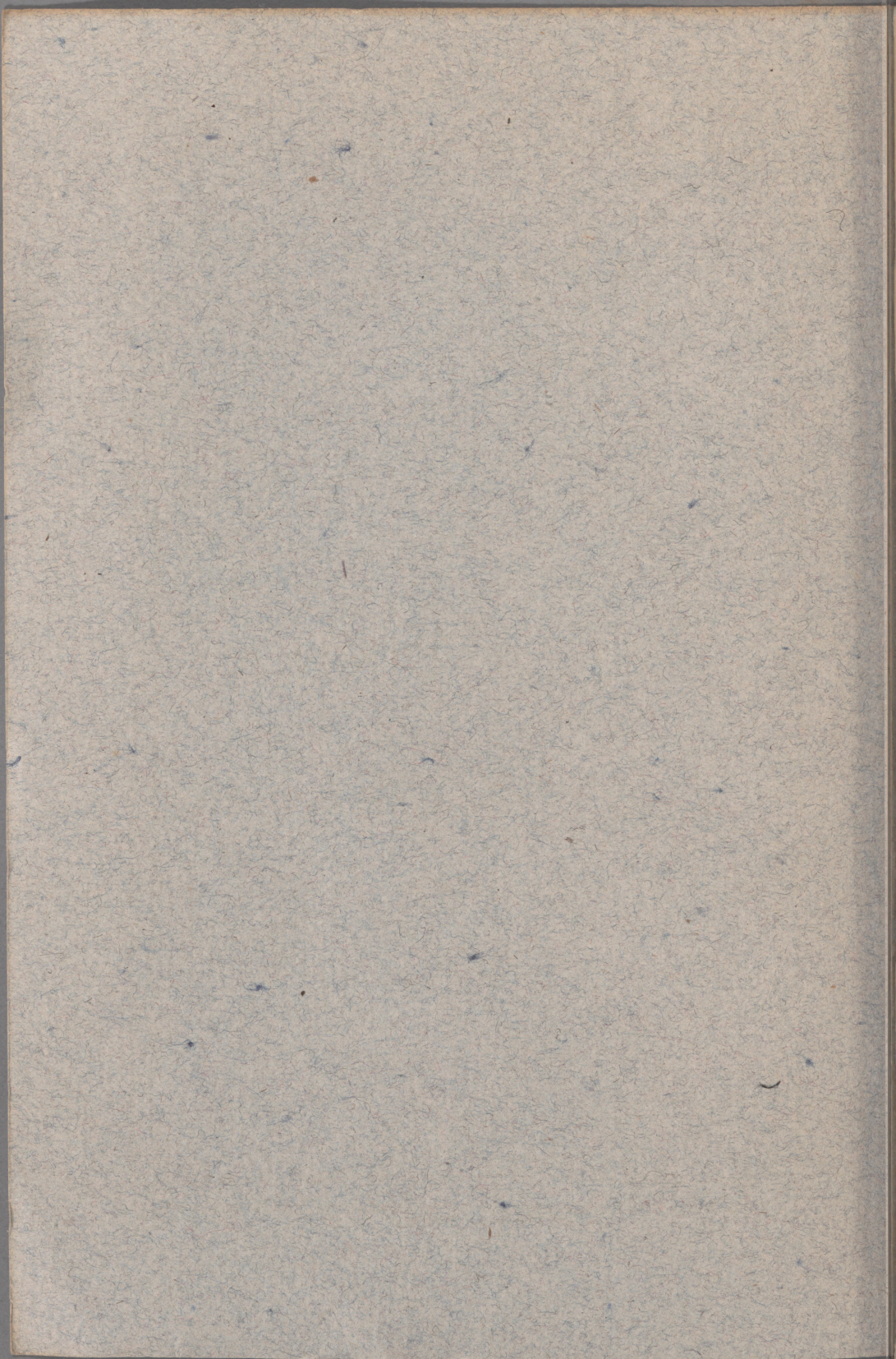

National Library
of Sweden

BODINGH, W.

Yett. 2
(Bv)
o

Lundvall
1906

Vitt. L.
(Pw)
0

VINDSUS

DIKTER

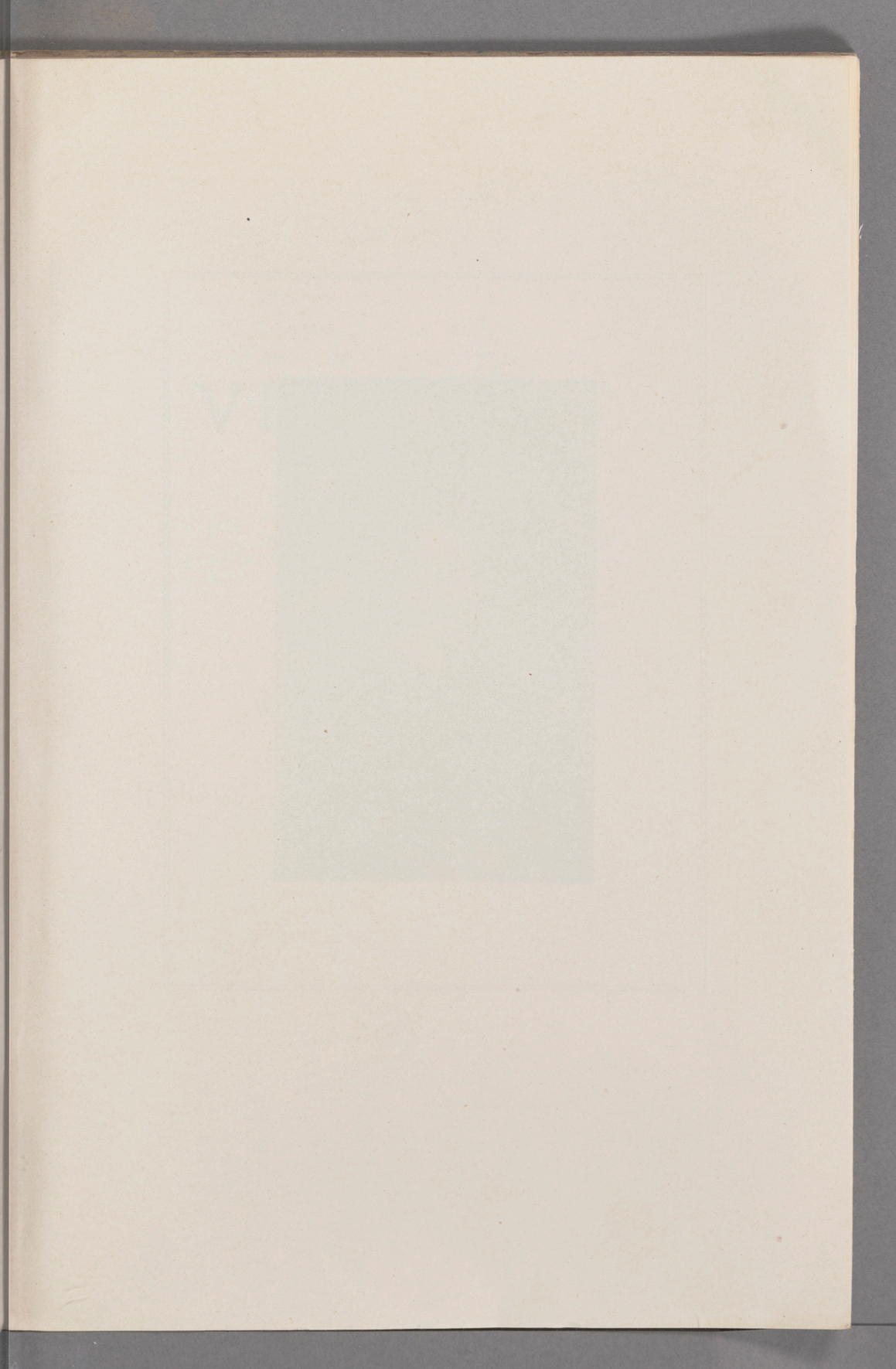
AV

WILLIAM BODINGH

EGET FÖRLAG

PRIS 1 KRONA

VINDSUS

DIKTER

AV

WILLIAM BODINGH

VINDSUS

DIKTER

AV

WILLIAM BODINGH

SUNDSVALL,
Boktryckeri-Aktiebolaget 1906

Anmälan.

Jag har ej fått min plats ibland "de lärde",
och mina sånger dölja det ej håller.
Och vördsamt jag till er den frågan ställer:
"Ha mina dikter något litet värde?"

Från skilda håll och ifrån skilda strängar
fick jag dess ljud, dess skiftning eller färg:
än gråa som min hembygds gråa bärg,
än skiftande som floran på dess ängar.

Än kom en fågels sång från skog och hagar
att flyta in uti min enkla sång
och än ett sorl ifrån en böljas gång —
från skilda håll och ifrån skilda dagar.

Jag har ej fått min plats ibland de lärde
Och kan väl knappast kallas för poet.
Men om min vers har något litet värde
så är det kanske för dess *enkelhet*.

Vördsamt

Författaren.

Svartvik Nov. 1906.

Min sångmö.

Långt uppe i Norden, där skogen står grön,
vid brusande älvar och strömmar,
där dagen är ljus och där kvällen är skön
och natten är full utav drömmar;
där tanken är fri och där viljan är lätt —
där lever min sångmö av drömmareätt.

När blommorna somnat vid vindarnas smek
och solen har dalat om kvällen
och älvorna börjat sin dans och sin lek
och tomtarna smyga kring tjällen —
då kommer min sångmö från drömmarnas vår,
och drömmarna följa i drömmerskans spår.

Långt uppe i Norden, där skogen står grön,
vid brusande älvar och strömmar,
där fick jag min skönaste sångarelön,
långt större än i mina drömmar.
Och därför, hvart ödet än jaga mig må —
till Norden, till Norden min längtan skall gå

Drömmen om lycka.

En dröm

om lycka och om frid,
om kärlek sann och ren och trogen!
O, sköna dröm från vårens tid,
hur är jag ej med dig förtrogen!

En dröm,

en härlig dröm, som svann
liksom den dag, som nyss sig sänkte:
ett irrbloss' låga, som förbrann
bäst som hon klarast mot mig blänkte ...

O, dröm!

vi slöt du i din famn
den svage, som din viskning trodde?
Vi bröts din trollkraft vid den hamn,
där kärleken och lyckan bodde?

Du dröm

om lycka och om frid!
fast jag din mening aldrig tydde,
Jag gömmer minnet av den tid,
som svann på samma gång du grydde ...

Ett solkast ...

Och lyckans soljus rastade
en stund i hjärtats vrår.
Men dagen led och hastade
och kvällen kom och kastade
en skugga i dess spår.

Men tanken än sig svingade
mot drömda himlar opp,
och mina sånger klingade
än lika obetvingade —
en längtan full av hopp — —

Men natten kom och formade
allt med sin köld till is,
och nattens gastar gormade
och onda makter stormade
mitt drömda paradiset ...

En drömmare.

Han fattar Pegasens skimrande töm,
där han i skymningen sitter
och rider — hans ritt är dock blott en dröm
om rosor och sol och glitter . . .
Det skimrar som guld och det skiftar i rött
som rosor i rosensnår.
Vad drömmen är härlig, när drömmar'n är trött
av väntan på sol och vår . . .

Ja, drömmare, dröm du och hoppas
på vårar med sol och ljus!
Och dröm om att rosor knoppas
vid brädden av gravars grus . . .

Kanhända du växer dig stor och stark
därinne i drömmarnas sköna park —
kanhända din storhet ligger
i konsten att bära ditt huvud högt,
sen allt du hoppats och allt försökt
och sist du, vaknad ur drömmen, står
och säger dig själv att du aldrig når
den lycka, varom du tigger . . .

Ja, dröm du, drömmare! Drömmens värld
är full utav rosor röda . . .
O, må de dofta och glöda
vid drömmarens huvudgärd! . . .

Diktarsjälär.

Jag har mött dem, jag har sett dem,
diktarsjälarna, som drömma
om vad livet minst har gett dem.
Jag har hört dess toner strömma
ömsom veka, ömsom sträva:
Det är drömmar, som de väva
åt sig själva och åt andra
medan deras tankar vandra,
utan rast och utan vila,
hundramila . . .

När jag ser dem, när jag hör dem
sjunga om vad livet lär dem,
om det stora, som berör dem,
om det sköna, som förströr dem
medan deras tankar tåga
längre än där stjärnan blänker,
kan jag annat ej än fråga,
frågar jag mig själv och tänker:
Vad är det för makt, som bär dem
över djupen, dit de våga,
dristigt våga tankesprången?
Och då viskar det ur snåren:
Det är sångens ande. Sången
kan ej evigt stängas inne.

Varför strängas skaldens lyra
än för gråt och än för yra,
otämjt fria, glada toner?
Fråga: varför grönskar jorden,
varför spirar det i marken,
varför sjuder det om våren? —
Så är skaldens själ, och orden,
som han skriver ner på arken,
är den dräkt, vari han kläder
tankarna, som växt därinne,
är den form, vari han träder
fram i ljuset med den flora,
som i mänskösjälen gömma
ej sig evigt kan förlora,
icke evigt kvar sig glömma.

Vid Njurunda gamla kyrkruin.

Stå stilla, vandrare, och se och hör:
Här stod i forna dar ett heligt tämpel.
Och helig andakt dröjde innanför
denna mur, där tiden satt sin stämpel.

Hit ställde mången pilgrim förr sin färd
att söka tröst i löftena och sången,
här lade mången ner en offergård
och mången grät helt visst i tämpelgången.

Här sågs kanhända förr i kvällens frid
någon sitt knä vid dessa gravar böja
och lät i tankarna en svunnen tid,
vid tårars ström och bitter saknad dröja.

Med helig vördnad ser jag denna plats,
som hädangångnas stoft i mullen gömmer.
Hit fördes de efter sitt livs seglats —
dess kurser en blott vet och även dömmar.

Dröj, vandrare, en stund och hör och se:
Du ser hur tiden själva stenen gnager —
Du själv går mot samma förgängelse
vart hälst du går, vad kosa du än tager.

Juli 1904.

På kyrkogården.

Jag vek av från allfarvägen
och gick in på kyrkovallen,
där det låg en gammal gravplats,
stenomkransad, halft förfallen.

Aftonsolens strålar lekte
över rosorna på vården,
vilken fått sin plats längst borta
i ett hörn på kyrkogården.

Föll min blick så på ett kransband,
där jag läste blott de orden:

“Tag en hyllningsgård av den, för
vilken du var allt på jorden“.

Tyst jag smög mig bort från platsen
och jag tror jag tårar fällde;
Rörd utav de enkla orden
jag mig själv den frågan ställde:

“Männ' jag levat så i livet
att man hyllar mig sen döden
ljutit stelhet över dragen,
hämmat mina ådrors flöden?“

Avgudabilden.

Du stela bild, jag klandrar ej ditt öde.
Men jag vill likväl tro du fyllt din plats
bland dem, som nu för länge sedan döde
inför dig biktade sitt livs seglats.

Vår tid är vis — och man föraktfullt pekar
bort mot det hörn, där du i klostret står.
Jag vördar dig, fastän att jag förnekar
den blinda tro, som krossades av vår.

Dock — fanns ej moln på någon hednings panna,
som skingrades inför din stela blick,
när sorgbetryckt han sågs inför dig stanna
i ödmjukhet och bön ett ögonblick?

Du haft din tid — men sekler trängt emellan
din samtids folk och oss, — för länge sen
vi hämta livets dryck ur helga källan
och dyrka inga gudar mer av sten.

Nordbons hemlängtan.

Hvad var det för makt,
för underligt "tvång",
som drev mig en gång
till främmande trakt?

Var stugan för trång
där hemma hos mor,
där kärleken bor
i saga och sång?

Var marken för hård,
var tegen för grå
att plöja och så
på fädernegård?

Nej, stugan var nätt
men rymde mig nog;
vid harv och vid plog
gick arbetet lätt.

Men annat jag lärt
på irrande färd. —
Vid främmande härd
blev hemmet mig kärt.

Och åter en gång
jag vände mot Nord —
det skönaste ord,
du fann i min sång.

Hans namn i barken...

När aftonvinden sakta
igenom dungen drog,
skar ungmön namn i barken
på ungbjörkstam och log.

Och högre färg fick kinden
vid aftonvindens smek
och idealets hågkomst —
en härlig sommarlek!

Då tonade i näjden
i juvlig harmoni
med fågelsång och vindsus
en enkel melodi —

En sång ur järtat sprungen!
Men ack, hur kort den var!
Med ens var flickan borta
och jag stod ensam kvar.

Gammeljäntan.

När vinden tjuiter kring ensligt tjäll
hon sitter tankfull vid spisens häll
och spinner.
Och rocken surrar och julet går
och minnen vakna från flydda år
allt medan brasan brinner . . .

Så har jag sett henne många kväll
sitta vid rocken vid spiselns häll
och drömma.
Men vad hon tänker och vad hon ser,
när ögon stråla och munnen ler,
det är ej godt att dömma.

Kanske hon gömt någons bild ändå,
den hon så troget har burit på —
kanhända . . .
Kanske hon lever i minnet om
en tid, som flydde, men ofta kom
åter vid hennes slända . . .

Hemlös.

Jag drömmer mig gå genom skogar och snår
utan väg eller spår
och jag vet inte ens vart jag går.
Jag sätter mig ner på en tuva och drömmer
och tankarna komma och gå —
jag vet icke vart — medan skymningen smyger
sig in i varenda vrå...

Jag lyssnar förströdd till en vallflickas skall
eller lockande trall
ifrån en avlägsen fäbodvall.
Jag drömmer mig sitta i stugan därborta
och smekas av bostintans hand —
Jag glömde visst bort att en tiggare ej har
någon vän, något hem eller land — —

Men furorna viska, vid vindarnas gång,
en så underlig sång,
och vandrarn, vars väg var så lång,
han glömde visst bort sig och lyddes till sången
och trodde på drömmen, som jög,
mens i sensommarkvällen skymningen sakta
sig in mellan stammarna smög...

Spöktimmen i skogen.

Hör hur det tisslar och tasslar och rörs:
Spökerna komma från bärgen!
Hör hur det hörs,
nalkas och förs,
hu! så det ryser i mörget.

Hör hur det flämtar och andas och stiger
och tiger
och stannar och lyssnar —
och går
och knäpper och slår
och suckar och tystnar...

Men prasslar igen inni skogen och stiger
och knackar i hållarna.
Hör hur det hasar och schasar
och tisslar och vislar
och skrattar i fjällarna!
Tyst... schy! nu är spöktimmen slut,
och skogen står tankfull och dyster och tiger
och allting är lugnt som förut.

Sång till solen.

Du sol, som tågar,
du jättebloss,
som ler och lågar
och lyser oss,
majstättiskt plöjer
i jus din gång —
för dig jag höjer
en enkel sång.

Klart ser ditt öga
och hullt du ler
från himlens höga
till jorden ner.
"Men troner ramla
och kungahus
och mänskor famla
uti ditt jus."

Men ack, från fången
vid jordens grus,
vad är väl sången
emot ditt jus!

Du ler av vana
sen tusen år
och går din bana
i samma spår.

Men dagen lider
allt mer och mer
och snart du glider
bak' fjället ner . . .

Där slöts ditt öga
för sångarns blick,
men föga, föga
till ro du gick . . .

En hemlighet.

Hon satt vid öppet fönster
och tankfull såg mot skyn,

som om hon hade väntat

få se en framtidssyn.

Och kvällens timmar skredo

och det blev sjärnklar natt,

men lika tyst ock tankfull

och drömmande hon satt.

Då föll igenom rymden

en stjärna, och då log

den sköna åt sin önskan

och sig från fönstret drog.

Men önskan, som hon hade

ej någon veta fått,

och ingen mer än hon vet om

den i fullbordan gått.

Min dröm.

Jag drömde att jag stod på lyckans höjder
och med förakt på mödans barn såg ned.
Och liksom de ej kände mina fröjder
förstod ej jag vad detta släkte led.

Där levde jag uti ett sorglöst vimmel
och jag fick skörda ära och beröm:
Jag var en stjärna uppå konstens himmel,
en vida känd konstnär uti min dröm.

Och gärna sågs jag vid de rika borden,
mig braktes underbara rosors gärd,
ty jag var ju en lyckans gunstling vorden
och livet var en dans i nöjets värld.

Från nödens hålor mången hand sig sträckte
mot mig, som levde uti glans och prakt —
Jag visste ej till vem jag mynten räckte,
men vad jag gav, jag skänkte med — förakt.

Men någon ur min juva dröm mig väckte
och — jag befann mig själv bland mödans folk.
Min egen ställning... hu! den mig förskräckte,
förtvivlad stod jag där, en drömmens tolk.

Dock nog min dröm jag tydde till det bästa:
Jag visste ju att rikedom var makt,
men i min dröm jag visade min nästa,
som inte hade guld, ett djupt förakt —

Men skall med guld och glans och ära följa
förakt för den som mindre glädje fått,
då vill jag hållre bo i fattig koja
än vara herreman och bo i slott...

Når en ä gammal.

En knogar å sliter var eviga da',
å knaft har en maten för dan —
å va har en för dä?
— ja, en har dä en har
å en ä dä en ä...
För dä ä då min tro:
når en gör dä en kan
å gör rätt åt en var
uti all' sine dar,
då ä en ann' som en ann'
like go;
dä tro ja.

Men dä ä si så där.
En får gå som en träl
ifrå måron te kväll
å få otack å skäll
å få stickorl å gräl.
Men dä bär mens dä bär...
... En vet
att int ärä så lätt
till att dras mä sitt lass —
för dä känner en nog,
når en blir liksom jag:
en blir gammal å ful,
en blir orklös å "lat".
Dä vor bäst om en dog,
förrn en bleve så svag
att en rent ska gå bet
att förtjäne så pass

att en håller säj mat
så en äter säj mätt . . .

å bli kallad för drul
för en ä som en ä,
för en gör ingenting
som ä någe mä.

. . . Så då ä som då ä
att va' gammal å mödd,
att va' orklös å matt.
En kan önske säj att
en rakt int vore född . . .

Men då går mens då går,
om då ock går mä nö,
å en lev tills en dör
å en dör, när en left då en ska —
å en grav ä no allt va en får
allehop.

Är en gammal än ung,
är en sorgsen än gla,
är en dräng eller kung,
hur en är —
når en dör blir en lagd i en grop.
Ja' kan int låta bli
till att tänke så här:
hur en ä' hur en va',
når en levt, då en ska,
får en dö . . .

Vårfröjd.

Nu våren går till sommarns möte
och sippan nickar skyggt men glatt:
Allt juvt, som drömt i jordens sköte
har vaknat upp ur köld och natt.

Den gamla, bruna tuvan gömde
inunder vinterköld och snö
en skörd, som grodde tyst och drömde
om vår och solskensdar och tö.

Och våren kom med sol och glitter
och västanvinden kom med tö
och skogen jöd av fågelkvitter
och isen brast kring land och sjö.

Nu allt, som färg och doft är givet
föryngrat ur sin torva står.

Och allting jublar över livet
och är så skönt i livets vår.

Nu våren går till sommarns möte,
det är naturens gång, dess lag.

Självt går jag till en flickas möte,
varthän, till vem — det vet nog jag.

Aftonfrid.

Solen står över fjällets kam,
tittar ur rosiga skyar
fram,
stänker sitt guld i vågen.

Gökens sång inni furulid
hörs över vida byar —

Aftonfrid
viskar en vind i rågen.

Soliga tankar i soligt sinn'!
Kvällsolsglimmer på rutan
brinn!
brinn som min längtan brinner!

Skänk åt min sång litet kvällssolsstänk,
och litet värme åt lutan
skänk!

Snart sol'n i väster försvinner

Kvällsstämning.

(Motiv från Öhn).

Där leker en strimma
af sol i sjön
och stenarna glimma
vid stranden av Öhn;
och rutorna glimra där uppe i byn,
och lätta strömoln på aftonskyn
sakta för vindarna simma.

Men vågorna domna
från dagens lek,
och blommorna somna
vid vindarnas smek,
och solen går ned bakom blånande fjäll —
en härlig stämningsfull norrlandskväll
värdig en målares pensel.

1906.

Sensommarnatt.

Fjärdens vågor domnat
i sin vilda lek,
ängens blommor somnat
in vid västans smek,
månen blänker matt.
Tystnad rår i lunden,
lugn i björkelid,
dunkla ligga sunden,
drömmande om frid
i sensommarnatt.

Blott en asp ses sakta
skälva, där hon står
att sin bild betrakta
i en bäck, som går
hennes plats förbi.
Trollska månskendager,
dallrande och svag,
du gör natten fager,
skapar den behag,
föder poesi . . .

Nu ses dimman höja
sig kring land och sund,
natten kan nu dröja
blott en liten stund.
Dagen redan gryr.
Och på land och vatten
blir det liv och id.
Men jag saknar natten,
ty dess juva frid
och dess stillhet flyr . . .

Studiefärger.

Och nu står lunden skiftande
i färgprakt och i glans,
nu tråda löven, viftande,
kring björkarna och lindarna —
fast skälvande för vindarna —
sin vemodsfulla dans...

Nu fryser det i markerna,
och snart är vintern här,
Men längst där inni parkerna
kring granarna och enarna
och runt omkring bland stenarna
det lyser rött av bär...

Nu kommer vinden tågande
med köld från nordanfjäll.
Men solen sjunker lågande
och senhösthärligt målande
en färgeffektfullt strålände
kvällsstämmningsmålarkväll...

Första snön.

Vita, vita flingor falla
tysta kalla
över höstens rika prakt.
Snart sitt mjuka flor de lagt
över frusna åkerrenar,
över gula blad och grenar;
över äng och myr och sjö
faller vinterns första snö.

Allt, som nyss i färgprakt blänkte
och som skänkte
tanken vingar på dess färd,
måste offras som en gård,
för den ro, som allt behöver,
åt den tid, som tingen söver
och som vaggar allt till ro
medan nya skördar gro.

Så är livets lag. Naturen,
män'skan, djuren,
allt, som liv och ande har,
allt — åt alla och en var
skrev den Högstes kärlek lagar,
mätte tid och år och dagar
för dess liv och blomstringtid,
för dess vila och dess frid.

Breden, vita flingor, bredden
över heden,
över skog och äng och myr
eder vinterkvällsbrodyr.
Vad I döljen, vad I gömmen
vaknar ur sin sömn, ur drömmen
nästa vår, när vintern flytt,
friskt och skönt och ungt på nytt.

Blommor på rutan.

Det är blommor i dag på rutan,
det är blommor af snö och is.

De ha kommit med nordanvinden
i vintermorgonens dis . . .

Men de hava ej liv, ej fågning
och de ha ingen doft att ge.

De blott tala en dyster saga
om död och förgängelse.

De äro en bild af de många,
som oss tjusat i flydda dar,
men som härjats och ej mer locka
när ingen fågning är kvar —

Och de tala en dyster saga
om en härlig, förgången vår,
Och det är som en molltonsdallring,
som då genom själen går. —

Det är blommor i dag på rutan,
det är blommor av snö och is.
De ha kommit med nordanvinden
i vintermorgonens dis . . .

Julstjärnan.

Där lyste på himmelens fäste
en stjärna med sällsam brand,
Hon sågs av de vise männen,
som kommo från Österland . . .

Det var en ovanskelig stjärna,
som bringade världen bud,
att himlens Herre var kommen,
på en gång mänska och Gud.

Han kom — och hans vagga bestod av
en krubba med halm och strå.
För himmelens mäktige Herre
det fanns icke rum att få . . .

Han kom och blev fattig och ringa,
han kom som en fridens tolk.
Han var ju den enda vägen
till himlen för alla folk.

Oss täljer den heliga skriften,
som vi väl läst mången gång,
hur änglarna sjöngo i höjden
en klingande jubelsång.

*

Där lyste på himmelens fäste
en stjärna med sällsam brand.
Hon bringade världen budskap
om vägen till ljusets land . . .

1904.

Till det nya året.

Du nya år, som följer

tätt i det gamlas spår,

fast du i natt dig höljer,

fast du i dunkel går:

Träd klart fram över Norden

och båda lugn och fred.

Sprid över hela jorden

en strimma soljus ned!

Låt jusets strålar rasta

en stund i mörkrets sfer.

Till armods kojor kasta

en handfull håvor ner!

Där hatets flamma lågar,

där onda makter rår,

på stig, där oron tågar

slut fred, du nya år!

Innehåll.

	Sid.
Anmälan)	3
<i>Drömvers:</i>	
Min sångmö	4
Drömmen om lycka	5
Ett solkast	6
En drömmare	7
Diktarsjälar	8
<i>Från skilda håll:</i>	
Vid Njurunda gamla kyrkruin	10
På kyrkogården	11
Avgudabilden	12
Nordbons hemlängtan	13
Hans namn i barken	14
Gammeljäntan	15
Hemlös	16
Spöktimmen i skogen	17
Sång till solen	18
En hemlighet	19
Min dröm	20
Når en ä' gammal	21
<i>Olika stämningar:</i>	
Vårfröjd	23
Aftonfrid	24
Kvällsstämning	25
Sensommarnatt	26
Studiefärger	27
Första snön	28
Blommor på rutan	29
<hr style="width: 20%; margin: 0 auto;"/>	
Julstjärnan	30
Till det nya året	31

